

Åsnes ungdomsråd ønsker å komme med et høringsvar i forbindelse med skole- og tilbudsstrukturen i Innlandet.

Åsnes ungdomsråd har siden 2021 jobbet mye med medvirkning sammen med ungdom i vår kommune. Vi har vært opptatte av temaene livskvalitet, psykisk helse, skole og utdanning, rus, kommunens forbedringspotensiale og hva som skal til for at ungdommene kunne tenke seg å bo i Solør etter endt utdanning. Vi har også vært en aktiv part i prosjektet «Ung inkludering i Kongsvingerregionen», i samarbeid med kommunene i Kongsvingerregionen, Innlandet fylkeskommune og NAV. Bakgrunnen for prosjektet er en stadig økende andel av unge mellom 18 og 35 år som står uten utdanning og/eller arbeid. For Solør utgjør dette dessverre ganske mange unge. Åsnes ungdomsråd ønsket i arbeidet med Ung inkludering å fokusere på å trygge overgangen mellom ungdomsskole og videregående skole, og å bidra til å bygge gode skole- og klassemiljøer både på ungdomsskole og VGS. Vi har derfor hentet inn innspill fra ungdommene i Åsnes innenfor de temaene nevnt ovenfor, og spesielt med tanke på problemstillingen fra Ung Inkludering. På bakgrunn av disse innspillene er vi veldig bekymret for hva konsekvensene vil være ved en nedleggelse av studiested Flisa og/eller Sønsterud.

Da vi har spurt ungdom om hva som skal til for at de skal fullføre videregående skole, er det flere argumenter som går igjen.

- De ønsker å gå på skole i sitt nærmiljø, og at de kan fortsette å bo hjemme.
- De mener at videregående utdanning må være tilgjengelig for alle
- De mener at varierte læringsmetoder er avgjørende
- De ønsker seg nok fritid etter skolen.

Åsnes ungdomsråd mener derfor at dersom man ønsker å forhindre ungt utenforskap og sikre at flere fullfører VGS, så er ikke forslaget om nedleggelse av skoler løsningen. Utdanningsinstitusjoner bør helles styrkes og trygges, slik at enda flere klarer å komme seg gjennom et videregående løp. Ungdom må sikres utdanningsmuligheter i sitt nærmiljø, og utdanning må være tilgjengelig for all ungdom. Ved nedleggelse av studiesteder fjerner man, etter vårt syn, ikke barrierer for deltakelse. Det skapes derimot flere. Vi mener disse barrierene er økonomi, transport, oppfølging og ansvar. Innlandet fylkeskommune sparer kanskje penger, men vi mener at kostanden flyttes over på elevene og deres familier. Dette gjelder både de økonomiske og de menneskelige.

Vi frykter stort press på utleiemarkedet, hvis det ikke opprettes nok internatplasser med trygg og god oppfølging av elevene. Flere av byene som «overtar» elevene ved en eventuell nedleggelse, har også tilbud om høyrere utdanning. Åsnes ungdomsråd er bekymret for muligheten for å få seg hybel, for de elevene som blir presset til å flytte. Elevene må konkurrere med studentene og andre på utleiemarkedet, og vi er redde for at dette både presser leieprisene opp og standaren ned. I en region som Solør, som har særlige levekårsutfordringer, kan dette ha store konsekvenser for gjennomføringsgrad. Blir det i praksis slik at ungdom som vokser opp i familier med utfordrende økonomi, ikke får mulighet til å ta utdanning på lik linje med andre?

Kollektivtilbudet er heller ikke tilpasset pendlende ungdommer. Vi tror at dersom ungdom må ut av sitt nærområde for å gå på skole, så flyttes også store deler av det sosiale livet ut av nærområdet. For å delta i dette på lik linje med andre ungdommer, så er de avhengige av transport. Per i dag er kollektivtilbudet veldig begrenset, og i stor grad ikke-eksisterende dersom man ikke bor i sentrum. Og hva vil skje med frivilligheten? Går man på skole i for eksempel Elverum, så tror vi at man også vil

delta i fritidsaktiviteter der. Konsekvensene av dette kan i verste fall være at det ikke finnes tilbud til ungdom lokalt, og det er færre som kan bidra inn i frivillighet og idrett.

Vi erfarer som sagt at ungdom er opptatt av varierte læringsmetoder, og at dette for mange er en forutsetning for å lykkes med videregående utdanning. Her mener vi at Sønsterud og Flisa har stort potensiale. Åsnes kommune er i ferd med å bygge «læringstunet», hvor man ser 13 års skolegang under ett. Samarbeid mellom Åsnes barneskole, Åsnes ungdomsskole og VGS, inkludert kultursenter og mestringsbygg, kan være med på å gi tilgang til helt nye og varierte læringsmetoder og innovasjon. Vi synes det er trist dersom ungdom i videregående alder ikke gis mulighet til å utforske mulighetene som ligger i læringstunet.

Igjen vil vi presisere at Solør er en region med særlige levekårsutfordringer. Mange ungdommer vokser opp i hjem der foresatte ikke har gjennomført VGS, og vi vet at dette øker risikoen for at de selv ikke fullfører. En stor andel av foresatte er uten jobb/uføre, og også dette kan gjøre det vanskeligere for ungdom å fullføre videregående. Vi ungdommer er avhengig av hjelp og støtte fra foresatte, både når det gjelder økonomi og oppfølging. Vi vet at ikke alle barn og unge får denne støtten hjemmefra, og derfor er vi så positive til hva læringstunet kan bidra med. Med utdanningsmuligheter i nærmiljøet og potensialet i læringstunet, tror Åsnes ungdomsråd at vi kan få enda flere inn i videregående løp lokalt, og gjennomføringsgraden i Solør videregående er høy. Her er det mange gode krefter som jobber sammen, slik at alle barn og unge i Åsnes får like muligheter, uavhengig av hvilke familier man vokser opp i. At flere Solør-ungdom skal fullføre videregående utdanning er kanskje det største og viktigste tiltaket for bedre folkehelse. En nedleggelse av skoletilbudet vil gjøre dette vanskeligere.

Vi mener også at jo lengre ungdom går på skole i sitt eget lokalmiljø, jo mer eierskap får man til hjembygda si. Å ha videregående skole er viktig for at Solør skal være en attraktiv region i framtiden. Ungdom forteller at dette er viktig for etablering når de blir voksne.

Så vil Åsnes ungdomsråd minne om at de som i størst grad påvirkes av eventuelle endringer er ungdom. De fleste av dem har ikke har mulighet til å delta i demokratiet på lik linje som voksne da de ikke har stemmerett. Åsnes ungdomsråd oppfordring til dere politikere er derfor: Lytt til Solør-ungdommens behov og ønsker. Det er vi som er fremtiden i Solør. Vi trenger opprettholdelse av våre lokale skoletilbud. Vi trenger lokale muligheter til videregående utdanning som øvrige ungdommer i Innlandet.

Med vennlig hilsen Åsnes ungdomsråd

Martine Huserbråten- Eriksen

Even Amundsen

Astrid Jacobsen

Kjetil Wroldsen

Eira Olsen Gjerdrum

Pia Bråthen

Bjørn-Auden Thingelstad-Holstad